

728

Besluit van 23 december 1992, houdende vaststelling van de bedragen genoemd in artikel 8, eerste lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 8 december 1992, Directoraat-Generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden, Directie Algemeen Economisch en Inkomensbeleid, nr. ABA/AEI/IB/92/1340;

Gelet op artikel 14, vijfde lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Stb. 1968, 657);

Gezien het advies van de Sociaal-Economische Raad (advies van 20 november 1992);

De Raad van State gehoord (advies van 18 december 1992, nr. 12.92.0615);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 21 december 1992, Directoraat-Generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden, Directie Algemeen Economisch en Inkomensbeleid, nr. ABA/AEI/IB/92/1422;

Hebben goedgevonden en verstaan

Artikel 1

De bedragen, genoemd in artikel 8, eerste lid, onder a, b en c, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag worden met ingang van 1 januari 1993 onderscheidenlijk als volgt vastgesteld:

- a. f 2163,20
- b. f 499,20
- c. f 99,84

Artikel 2

De bedragen, genoemd in artikel 8, eerste lid, onder a, b en c, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag worden met ingang van 1 juli 1993 onderscheidenlijk als volgt vastgesteld:

- a. f 2163,20
- b. f 499,20
- c. f 99,84

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1993.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 23 december 1992

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

Uitgegeven de dertigste december 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid

Dit besluit regelt de aanpassing van het wettelijk minimumloon (WML) in 1993.

De beslissing omtrent de hoogte van de aanpassing heeft plaatsgevonden met toepassing van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag zoals deze is gewijzigd bij de Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid (WKA, wet van 14 november 1991, Stb. 624). Ingevolge deze wet geldt als hoofdregel dat het wettelijk minimumloon en de uitkeringen aangepast worden overeenkomstig het gewogen gemiddelde van de ontwikkeling van de contractlonen in de marktsector en in de collectieve sector. Indien sprake is van een bovenmatige loonontwikkeling zodanig dat daarvan schade voor de werkgelegenheid kan worden verwacht, of van een zodanige volume-ontwikkeling in de sociale zekerheidsregelingen dat daardoor een betekenende premie- of belastingdrukverhoging noodzakelijk is, kan van de hoofdregel worden afgeweken.

Toepassing van de Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid in 1993

In de memorie van toelichting bij de WKA (Kamerstukken II 1990/91, 22 012, nr. 3, blz. 25 en 26) is aangegeven hoe te werk zal worden gegaan bij de toepassing van de WKA: «Het wetsvoorstel kent twee afwijkingsgronden, een bovenmatige loonontwikkeling en een ongunstige volume-ontwikkeling in de sociale zekerheidsregelingen.

Op grond van de zich aftekenende loonontwikkeling (in relatie tot de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit en de prijzen, met andere woorden de ontwikkeling van de reële loonkosten per eenheid produkt) en de ontwikkeling van het volume van uitkeringsgerechtigden wordt allereerst bezien of er aanleiding is de discussie te voeren over de vraag of afwijking van de koppeling aan de orde is. Wordt besloten deze discussie te voeren dan dient vervolgens beoordeeld te worden of in de gegeven situatie afwijking van de koppeling ook daadwerkelijk geboden is. Dit wordt bepaald aan de hand van een concrete maatstaf waarin beide afwijkingsgronden tot uitdrukking komen, namelijk de getalsverhouding tussen inactieve en actieve inkomenstrekkers.»

De regering heeft het raadzaam geacht om aan de hand van de verhouding tussen het aantal inactieve en het aantal actieve inkomens-trekkers (i/a-ratio) na te gaan of al dan niet tot afwijking van de hoofdregel zou moeten worden overgegaan in 1993.

In de MEV 1993 raamde het Centraal Planbureau een i/a-ratio van 86,2 voor 1993, een overschrijding van de norm voor deze kabinetsperiode met 0,2%-punt. Het feit dat de i/a-ratio volgens de toenmalige inzichten van 1991 op 1993 dreigde te stijgen met bijna 1%-punt, ondanks een (voorgenomen) ontkoppeling zowel in 1992 als in 1993 en het feit dat het CPB in de MEV ook somberder scenario's schetste met betrekking tot onder andere de i/a-ratio, versterkten de mening van het kabinet dat de overschrijding van de i/a-ratio aanleiding vormde tot ontkoppeling.

Sinds de MEV zijn de economische vooruitzichten sterk verslechterd.

Het Centraal Planbureau raamt in de actualisatie van de MEV van 28 oktober jl. voor 1993 een i/a-ratio van 86,8. Hiermee wordt de norm van 86 met 0,8%-punt overschreden. De i/a-ratio stijgt met bijna 1%-punt in 1993 en met 1,5%-punt in 1992 en 1993 tezamen. In een eerste

voorlopige berekening voor 1994 komt het CPB op een i/a-ratio van 87,3. Deze zorgelijke ontwikkeling vormt alle reden om met de aanpassing van minimumloon en uitkeringen af te wijken van de hoofdregel van de WKA.

Het voor 1993 voorgenomen sociaal-economisch beleid

De beleidsvoornemens voor 1993 zijn geschetst in de Miljoenennota en in de brief aan de Tweede Kamer van 7 november jl. Deze brief bevat wijzigingen ten opzichte van de Miljoenennota in verband met de sterk verslechterde economische omstandigheden.

De aanleiding voor de beleidsbijstellingen vormden de berekeningen van het CPB van 28 oktober jl., waarin de gevolgen van de verslechterende internationale conjunctuur en de ontwikkelingen op de valutamarkten voor de Nederlandse economie werden berekend. De tegenvallers met betrekking tot de werkgelegenheid, de i/a-ratio, het financieringstekort en de collectieve lastendruk enerzijds en de lagere inflatie anderzijds, noopten het kabinet, zoals uitgebreider uiteen is gezet in de brief aan de Tweede Kamer, tot een beleidslijn waarbij wordt uitgegaan van een dusdanige matiging van de bruto-inkomens dat over de hele linie grosso modo sprake is van koopkrachtbehoud. Nominaal gelijkblijvende inkomens in 1993 maken aan de ene kant dit koopkrachtbehoud mogelijk en leveren aan de andere kant een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van de werkgelegenheid en het beperken van de stijging van de i/a-ratio. Nominaal gelijkblijvende inkomens vormen daarmee ook de inzet van het kabinet met betrekking tot het minimumloon en de uitkeringen. Hiervoor is aangegeven dat de ontwikkeling van de i/a-ratio daar alle aanleiding toe geeft.

Zoals onder meer aangegeven in de toelichting op de WKA streeft de regering ernaar in een situatie van afwijking via maatregelen die de werkgelegenheid bevorderen en/of het volume van de sociale zekerheid beperken, de i/a-ratio zodanig te verbeteren dat koppeling op korte en lange termijn weer mogelijk wordt.

Tevens besteedt de regering in het geval van ont koppeling aandacht aan een evenwichtig inkomenspolitiek kader. Zoals is aangegeven in de memorie van toelichting bij de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bevorderen de beleidsvoornemens naar de mening van de regering de werkgelegenheid. In dit kader zijn ook de sociaal-economische beleidsoriëntaties 1993 d.d. 11 november 1992 van de Stichting van de Arbeid van belang. Daarnaast is bij de huidige vooruitzichten grosso modo koopkrachtbehoud over de hele linie mogelijk.

SER-advies

Conform het achtste lid van het nieuwe artikel 14 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, alvorens een voordracht te doen voor een algemene maatregel van bestuur, de Sociaal-Economische Raad op 15 september om advies gevraagd. In die adviesaanvraag worden de sociaal-economische beleidsvoornemens geschetst en wordt de SER gevraagd te adviseren over de voorgestelde aanpassing van het minimumloon en de uitkeringen met 2,5% op jaarbasis in 1993.

Zoals hierover is aangegeven trad na 15 september een verslechtering op in de economische situatie. Via brieven van 15 en 29 oktober is de SER van de nieuwe inzichten op de hoogte gehouden. Op 7 november besloot het kabinet tot aanpassingen in het voorgenomen beleid, onder andere tot een wijziging met betrekking tot de aanpassing van het

minimumloon en de uitkeringen; overeenkomstig de inzet van het kabinet met betrekking tot alle inkomens, kiest het kabinet voor een nullijn voor het minimumloon en de uitkeringen. Terwijl het uitgangspunt net als in de adviesaanvraag van 15 september is bevordering van de arbeidsparticipatie bij het streven naar koopkrachtbehoud, vraagt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de SER op 9 november de advisering te richten op het achterwege blijven van niveau-aanpassingen van het minimumloon en de sociale uitkeringen.

Het achterwege laten van een bruto-aanpassing van het minimumloon en de uitkeringen levert voor de sociale minima het koopkrachtresultaat op dat in de MEV werd geraamd. Deze uitkomst is evenwichtig, enerzijds vanwege de bijdrage die het achterwege blijven van de bruto-aanpassing levert aan de bevordering van de arbeidsparticipatie, anderzijds vanwege het sociale belang van het richtsnoer van koopkrachtbehoud. Hoewel er formeel volgens de WKA sprake is van ont koppeling, is dat materieel nauwelijks het geval.

Op 20 november 1992 heeft de Sociaal Economische Raad advies uitgebracht. De SER is van mening dat op grond van het eerste afwijkingscriterium uit de WKA (bovenmatige loonontwikkeling) kan worden ont koppeld.

De vraag of in 1993 ook daadwerkelijk tot ont koppeling moet worden overgegaan op basis van de WKA, wordt door de raad eveneens positief beantwoord. Reden daartoe bieden de door het CPB verwachte stijging van de arbeidsinkomensquote en de verslechtering van de prijsconcurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven, in samenhang met de zorgelijke werkgelegenheids- en werkloosheidsperspectieven.

In het advies over de convergentie in het kader van de EMU en de overlegeconomie heeft de raad, zoals aangegeven, het streven naar een «effectieve combinatie» van een verminderde bruto-aanpassing van minimumloon en uitkeringen en lastenverlichting bepleit ter stimulering van de arbeidsparticipatie, met name aan de «onderkant». De effectiviteit daarvan moet worden beoordeeld aan de bijdrage tot het financieel aantrekkelijker maken van werken voor degenen met een bescheiden haalbaar loon (verdien capaciteit) – bijvoorbeeld door verhoging van het arbeidskostenforfait – en het tegelijkertijd matigen van de voor hen te maken loonkosten. Een in dit opzicht effectieve combinatie dient te worden vormgegeven binnen de grenzen van een redelijk te achten inkomensverdeling en zonder een verdere bevordering van de arbeidsparticipatie te belemmeren.

In het licht van het vorenstaande en gegeven de huidige economische vooruitzichten, verzet de raad zich niet tegen de door de regering op basis van de WKA voor 1993 voorgestelde mate van ont koppeling. In de onderbouwing hiervan variëren de argumenten van «minimaal noodzakelijk» tot «maximaal aanvaardbaar». De combinatie van de verminderde bruto-aanpassing en de lastenverlichting biedt naar verwachting enig tegenwicht aan de ongunstige ontwikkeling van werkgelegenheid en werkloosheid, terwijl de koopkracht van minimumloners en uitkeringsgerechtigden naar verwachting (minimaal) behouden blijft.

Dit laat overigens onverlet aanmerkingen op afzonderlijke onderdelen van het flankerend beleid. De raad constateert voorts dat een verhoging van het arbeidskostenforfait ontbreekt in het thans voorgenomen flankerend beleid, maar gaat ervan uit dat het kabinet verhoging van het arbeidskostenforfait bij de besluitvorming in het voorjaar betreft.

Het kabinet weet zich hiermee door de SER gesteund in zijn voornemen in 1993 geen niveau-aanpassing plaats te laten vinden in het minimumloon en de sociale uitkeringen.

De aanpassing in 1993

De aanpassing van het WML en de uitkeringen met 0,7% op jaarbasis wordt bereikt door de overloop van de aanpassing van juli 1992. Er vinden in 1993 geen niveau-aanpassingen plaats.

Volledige koppeling volgens de WKA leidt in 1993 op basis van de MEV en van de tabellen 8 en 9 uit de CPB-notitie van 28 oktober tot een aanpassing van 2,75% op jaarbasis.¹ Na 1993 zou bij koppeling volgens de huidige inzichten nog een neerwaartse mutatie van -0,95% moeten worden verwerkt conform artikel 14, lid 4 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (artikel I van de WKA).²

In artikel 14, zesde lid van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag is bepaald dat als op 1 januari van een jaar wordt afgeweken van de hoofdregel, die afwijking in principe voor een heel jaar geldt. In de parlementaire stukken (Kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 10) is aangegeven dat in dat geval in de algemene maatregel van bestuur zowel de aanpassing op 1 januari als die op 1 juli kan worden geregeld. Dit neemt niet weg dat er omstandigheden kunnen zijn die ertoe leiden dat, na afwijking op 1 januari, op 1 juli alsnog een aanpassing conform de contractlonen tot stand komt. Dit is het geval als de afwijkingsgrond is vervallen, hetgeen mede inhoudt dat er door de koppeling niet opnieuw een grond voor afwijking ontstaat. Ook dit laatste vloeit voort uit artikel 14, zesde lid van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag.

In het voorliggende besluit wordt uitsluitend de aanpassing van het minimumloon vastgelegd. De aanpassing van de verschillende uitkeringen die op netto-netto basis gekoppeld zijn aan het minimumloon wordt in afzonderlijke ministeriële regelingen bekend gemaakt. De overige uitkeringen waarvan de aanpassing is geregeld in de WKA, worden overeenkomstig het minimumloon aangepast.

Niveaus wettelijk minimumloon in 1993

De hierboven beschreven aanpassing leidt tot de volgende niveaus voor het wettelijk minimumloon en de minimumjeugdlonen (conform het besluit van 29 juni 1983, Stb. 300, houdende vaststelling van een minimumjeugdloonregeling, artikel 2).

Tabel. Bruto minimum (jeugd)lonen per 1 januari en per 1 juli 1993

leeftijd	percentage van het min.loon van een 23-64 jr.	bedrag per maand	bedrag per week	bedrag per dag
23-64 jr		2163,20	499,20	99,84
22 jr	85,0	1838,70	424,30	
21 jr	72,5	1568,30	361,90	
20 jr	61,5	1330,40	307,00	
19 jr	52,5	1135,70	262,10	
18 jr	45,5	984,30	227,10	
17 jr	39,5	854,50	197,20	
16 jr	34,5	746,30	172,20	
15 jr	30,0	649,00	149,80	

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

¹ Het geval van 2,75 is als volgt

opgebouwd, uitgaande van een raming voor de gemiddelde contractloonontwikkeling in 1993 in de MEV 1993 van 4,1 en in het CEP 1993 (nullijnvariant) van 1,1:

overloop uit 1992	0,7
aanpassing 1-1 ($1/2 \text{ MEV} = 1/2 \cdot 4,1$)	2,05
aanpassing 1-7	0
overloop naar 1994	-0
totaal	2,75

Op basis van de huidige inzichten van het CPB met betrekking tot de basisprojectie in het CEP 1993 (raming voor de gemiddelde contractloonontwikkeling in het CEP voor 1993 2,9%), bedraagt de aanpassing op 1 juli 0,85%, excl. wettelijke afronding. Rekening houdend met de overloop naar 1994 leidt koppeling aldus tot een aanpassing van 3,2%.

² Bij koppeling is geen neerwaartse aanpassing mogelijk. Vandaar dat de aanpassing op 1 juli 0 bedraagt. Eigenlijk zou die $\text{CEP} - 1/2 \text{ MEV} = 1,1 - 1/2 \cdot 4,1 = -0,95\%$ moeten bedragen. Deze -0,95 moet later verrekend worden op basis van artikel 14, vierde lid van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Omdat de WKA een correctiemechanisme bevat voor als de loonraming anders uitvalt dan in het CEP werd geraamd, kan dit getal, op basis van de loonraming in de MEV 1994 voor 1993 nog veranderen.